

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010913
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010913.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Juhása, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. septembra 2023 v Banskej Bystrici odvolanie krajského prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/48/2022 zo dňa 28. apríla 2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/48/2022 zo dňa 28. 04. 2023 vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodujúc sám

odsudzuje

obžalovaného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C. X, D. E., trvale bytom C. XXXX/X, F.,

podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti – vykonávania podnikateľskej činnosti ako fyzická osoba, vykonávania funkcie štatutárneho orgánu, prokuristu, ako aj splnomocnenca právnických osôb v trvaní 6 (šesť) rokov.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/48/2022 zo dňa 28. 04. 2023 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo spáchania zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 276 ods. 4, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona bol výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený a uložený probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd určil skúšobnú dobu vo výmere 4 roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona súd obžalovanému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze pravidelne informovať probačného úradníka o ukončení všetkých podnikateľských aktivít, ako aj o prípadných následných zamestnaniach.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Trestného zákona súd obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti – podnikania ako fyzická osoba, ako aj vykonávania funkcie štatutárneho orgánu, prokuristu, ako aj splnomocnenca právnických osôb v trvaní 6 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie krajský prokurátor, a to proti výroku o treste, ktoré neskôr písomne odôvodnil v podstate tým, že otázka generálnej prevencie pri trestnej činnosti páchanej na úkor štátu a pokiaľ ide o daňovú sféru a daňovú trestnú činnosť, ako je tomu aj v posudzovanom prípade, de facto na úkor všetkých občanov SR, je otázkou zásadnou. Pri posudzovaní podmienok generálnej prevencie musí byť zvlášť precízne vyhodnocovaný spôsob spáchania trestného činu a rozhodne aj spôsobený následok. V žalovanej trestnej činnosti je možné vidieť dlhotrvajúcu systematickosť ukracovania daňových príjmov štátu počas viacerých rokov 2014 – 2017 a je nutné vnímať spôsobený následok niekoľkonásobne prevyšujúci rozsah predpokladaný v najvyššom odseku § 276 Trestného zákona (133.000,- Eur – 734.456,24 Eur). Navyše, obžalovaný nepristúpil k žalovanej trestnej činnosti sebakriticky, nepriznal vinu, neoľutoval svoje konanie a spáchanie skutku kladeného mu za vinu popieral, teda nenapomohol k objasneniu trestnej činnosti, čo je samozrejme jeho právo, ktoré plne rešpektuje, avšak obral sa o možnosť pričítať v jeho prospech viaceré významné poľahčujúce okolnosti a v konečnom dôsledku privodiť si stav zásadnej prevahy významných poľahčujúcich okolností pri neexistencii priťažujúcich, čo by eventuálne mohlo byť súdom zohľadňované a hodnotené ako pomery páchatel'a v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona s vplyvom na vyhodnotenie neprimeranej prísnosti zákonnej trestnej sadzby vo vzťahu k takto zisteným pomerom. Takáto situácia však nenastala a aj rozsiahlosť vykonaného dokazovania nad rámec obžalobného návrhu mala v konečnom dôsledku za následok oddialenie súdneho rozhodnutia od ostatného obžalobou poňatého skutku (čiastkového útoku) z novembra 2017. Ďalej uviedol, že skutočnosť, že za spôsobenie následku v daňovej sfére na strane legitímne očakávaných daňových príjmov štátu pri úspešne podnikajúcom daňovom subjekte v rozsahu presahujúcom 700.000,- Eur počas 36 mesačných zdaňovacích období, o ktorú sumu sa v podstate obžalovaný na úkor štátu obohatil, pretože u neho nastal stav neúbytku na DPH vyinkasovanej ním na výstupe (z dodávok tovaru a služieb jeho odberateľom), je niekomu (komukoľvek v rovnakom postavení) ukladaný len výchovný podmienený trest, nielen že nemá odstrašujúci efekt na obdobne zmysľajúce subjekty, ale vážajúce daňové subjekty to dokonca môže povzbudiť konať rovnako, pri očakávaní trestov nespojených s faktickým odňatím slobody. Záverom uviedol, že nepovažuje za splnené podmienky pre ukládanie trestu odňatia slobody v zmysle hmotnoprávneho ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona vo vzťahu k požiadavke na generálnu prevenciu ukladaných trestov a rovnako tak nepovažuje za splnené podmienky v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona, teda k inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody. Napriek tomu, že ide o trestnú činnosť prejavujúcu sa kladne v majetkovej sfére obžalovaného, majetková sankcia cielená na aspoň čiastočné odčerpanie výnosov z trestnej činnosti, napr. v podobe peňažného trestu, mu súdom taktiež nebola uložená, čo rovnako považuje za nedostatok prvostupňového rozhodnutia. Na základe uvedeného preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, keď v podstate uviedol, že naďalej trvá na svojej nevine a v rámci konania existujú minimálne dôvodné pochybnosti o vine. K nepodaniu odvolania voči rozsudku zo dňa 28. 04. 2023 tak pristúpil z dôvodu už tak dosť vyčerpávajúceho priebehu trestného konania, ktoré predchádzalo rozsudku, vzhľadom na jeho dĺžku a taktiež vzhľadom na jeho vek, kedy ďalšie pokračovanie v konaní by mohlo mať negatívny dopad na samotné jeho zdravie. S výrokmi rozsudku tak ostal zmierený a rozhodol sa v konaní z vyššie uvedených dôvodov nepokračovať. Prokurátor odvolaním napadol výrok o treste, pričom k nesúhlasu so spôsobom uloženia trestu v zmysle vyššie uvedeného prokurátor dospel najmä z dôvodu, že z jeho pohľadu týmto nedôjde k zabezpečeniu generálnej prevencie pri ukladaní trestov v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona. S uvedeným odvolaním a jeho odôvodnením v celom rozsahu nesúhlasí. Napriek tomu, že v trestnom konaní vznikli prinajmenšom dôvodné pochybnosti o jeho vine a rovnako tak s prihliadnutím na fakt, že nemá žiadne nedoplatky voči daňovému úradu (čo v samotnom konaní aj preukázal) mu bol uložený okrem podmieneného trestu odňatia slobody aj trest zákazu činnosti. V

rámci podmieneného odkladu trestu odňatia slobody mu bola uložená skúšobná doba v trvaní 4 rokov, čo predstavuje 4/5 dĺžku maximálnej skúšobnej doby, akú môže súd uložiť. Taktiež uložením zákazu činnosti v trvaní 6 rokov mu bolo na túto dobu znemožnené vykonávať podnikateľskú činnosť ako fyzická osoba, ako aj vykonávanie funkcie štatutárneho orgánu, prokuristu alebo splnomocnenca právnických osôb. Týmto došlo k zásadnému zásahu do spôsobu jeho života, nakoľko všetky jeho príjmy pochádzali práve z vykonávania týchto funkcií a činností. Po uplynutí trestu zákazu činnosti bude už vo veku 71 rokov. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s odvolaním, kde sa uvádza, že uložením podmieneného trestu odňatia slobody tak, ako bol uložený v rozsudku nedošlo k naplneniu generálnej prevencie v rámci zásad ukladania trestov. Poukázal na to, že za účelom zabezpečenia výchovnej a prevenčnej úlohy je súd povinný pristúpiť (ak je možnosť) k vhodnej kombinácii druhov trestov tak, aby boli zásady (aj generálna prevencia) a ochrana spoločnosti čo najvhodnejšie zabezpečené, kedy trest odňatia slobody je ten najprísnejší zo všetkých. Následne treba výsledný výchovný účel uložených trestov hodnotiť ako jeden celok. Z tohto dôvodu považuje spôsob, ktorým súd pristúpil k uloženiu trestu v rozsudku ako aj jeho dĺžku za prinajmenšom primeranú, kedy tieto uložené tresty a ich dĺžka zabezpečujú svojím zásahom do jeho života výchovnú aj prevenčnú funkciu. Taktiež v žiadnom prípade takéto uloženie trestov v ich vzájomnej súvislosti nemôže mať v spoločnosti za následok nabádanie ostatných osôb na páchanie daňovej trestnej činnosti. Na základe uvedeného považuje podmienky pre ukladanie trestov za dodržané a rovnako považuje uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu za dôvodné. Rovnako v konaní bolo preukázané a súdom konštatované, že v predchádzajúcich rokoch viedol riadny život a v danom prípade ide o finančnú trestnú činnosť. V zmysle uvedeného preto požiadal, aby krajský súd v zmysle § 319 Trestného poriadku odvolanie zamietol ako nedôvodné.

Krajský súd vykonal verejné zasadnutie dňa 19. 09. 2023 v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného, pretože upovedomenie o verejnom zasadnutí mu bolo doručené riadne a včas, a zároveň písomne požiadal, aby sa verejné zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného odôvodnenia podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol v intenciách podaného odvolania.

Obhajkyňa obžalovaného v rámci verejného zasadnutia uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného vyjadrenia k podanému odvolaniu. Nad rámec uviedla, že trest uložený okresným súdom spĺňa zásady generálnej prevencie, ako aj výchovný účel a naopak ukladanie nepodmieneného trestu odňatia slobody by vzhľadom na vek obžalovaného znamenalo doživotie, čo nie je v súlade so zásadami pre ukladanie trestov. Navrhla preto, aby krajský súd podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie krajského prokurátora ako nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. V odôvodnení rozhodnutia sa teda prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými

okolnosťami, jednak vo vzťahu k otázke viny, ako aj vo vzťahu k otázke trestu. Odvolanie krajského prokurátora bolo podané len proti výroku o treste, pričom obžalovaný odvolanie nepodal, preto ani krajský súd výrok o vine nepreskúmaval.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 4 roky s probačným dohľadom je neprimeraný. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadnuť, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. Ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona pre jeho aplikovateľnosť v konkrétnom prípade nevyžaduje priznanie páchatel'a ku spáchaniu trestného činu, ani jeho postoj k prejednávanej veci. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, teda pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Pri ukladaní trestu krajský súd v prípade obžalovaného prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, t.j. že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, pričom nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Trestného zákona. Pri prevahe poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi potom v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona prichádzalo do úvahy ukladať trestu v trestnej sadzbe 7 rokov až 10 rokov a 4 mesiace. Krajský súd pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadol na okolnosti prípadu, keď obžalovaný trestný čin páchal počas viacerých rokov (2014 až 2017) a svojim protiprávnym konaním tak skrátol daň o 734.456,24 Eur. Súd taktiež prihliadol na osobu obžalovaného, ktorý doposiaľ viedol riadny život, nedopustil sa žiadnej trestnej činnosti, a rovnako tak prihliadol aj na jeho vek (70 rokov), preto krajský súd dospel k záveru, že pri ukladaní trestu obžalovanému je možné aplikovať ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, a preto uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, teda jeden rok nad samou dolnou hranicou zníženej trestnej sadzby v zmysle ustanovenia § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Pôvodne uložený trest odňatia slobody okresným súdom s podmieneným odkladom jeho výkonu bol s poukazom na vyššie uvedený rozsah daňovej trestnej činnosti neprimerane mierny, preto trest odňatia slobody vo výmere troch rokov je na ochranu spoločnosti, nápravu páchatel'a, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu a zároveň takýto trest postihuje len obžalovaného.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho krajský súd na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V zmysle § 61 ods. 6 Trestného zákona v tomto prípade musel krajský súd ukladať obligatórne aj trest zákazu činnosti, a to v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá je 1 rok až 10 rokov. Krajský súd preto uložil obžalovanému trest zákazu činnosti – podnikania ako fyzická osoba, ako aj vykonávania funkcie štatutárneho orgánu, prokuristu, ako aj splnomocnenca právnických osôb v trvaní 6 rokov.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste odňatia slobody sám vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.